

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . . 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, fel- szólamlások ide inté- zendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 220. szám.

SZENTES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos petisorsórt egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítatik.

„NYILTTÉR“
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmertetlen levelet nem fogadunk el.

Csongrád megye közoktatásügye az 1884⁵ iskolai évben.

III.

A birságolás aránya pedig a következőké- pen áll:

100 mulasztási esetből büntetve lett	2,
1000 " " " "	23,
10000 " " " "	233.

Bírságpénzben befolyt összesen 90 frt 30 kr. A többi még követelésben van, vagy beszerezhet- lennek jelentett.

A bírságpénzek községek szerint következő mennyiségben szereztek be:

Csany	22 frt.
Csongrád	3 frt 40 kr.
Dorosma	1 frt 50 kr.
Horgos	21 frt 50 kr.
Mindszent	12 frt 40 kr.
Süvényháza	19 frt.
Tápé	4 frt 50 kr.
Szentes	6 frt.

Ezekből nyilván való, hogy a népoktatási tör- vény 4. §-ban előírt rendelkezés végrehajtása te- kiintetében e megyében nagyon sok kívánni való van hátra; és hogy a politikai hatóságok épen nem felelnek meg törvényszabta kötelesegeiknek. A hanyag iskolázókra sok helyen épen nem szab- ják ki a birság büntetést; ahol pedig — nagy ritkán, s inkább csak a látszat okáért — némi szigort mutatnak, a hatósági beavatkozásnak ered- ménye ott is jobbra veszendőbe megy, mert a ki- vetett bírságpénzek beszerzésére nem alkalmaz- nak erősebb rendszabályokat.

Az iskolából kilépett 12 éves tanulók közül irni és olvasni tudott 687, csak olvasni tudott 8. Ezek után áttértek a mult tanévben fennál- lott népiskolai tanintézetek számának és viszonyai- nak ismertetésére.

Csongrád megye területén az 1884⁵. tanévben a következő népiskolák állottak fenn:

Fokozat szerint: 3 polgári, 2 iparostanone is- kola, 82 elemi iskola.

Jelleg szerint: 66 községi, 20 hitfelekezeti, 1 engedélyezett magán iskola.

A felekezeti iskolák közt volt: róm. kath. 8, gör. kel. 1, helv. reform. 7, ágost. evang. 1, iz- raelita 3.

Az iskolák jellege szerint a tanteremek száma és a tanulók átlagos megoszlási aránya a követ- kező:

A községi iskolákban rendelkezésre áll 105 tanterem; 15 a polgári iskolai és 90 az elemi is- kolai helyiségekben;

a felekezeti elemi iskolákban találtak 40 tan- terem, és pedig:

a róm. kath. iskolákban	12,
a gör. kel. iskolában	1,
a helv. reform. iskolákban	20,
az ágost. evang. iskolában	1,
az izraelita iskolákban	6,
a magán jellegű iskolában	2.

Egy tanteremre jut átlag, kerek egész szá- mokban kifejezve:

a közs. iskolákban 85 tanuló; ha a polg. is- kolák helyiségeit is átlagosan számításba vesszük: egy—egy tanteremre jut: 76 tanuló;

a róm. kath. iskolákban	92 tanuló,
a gör. kel. iskolában	18 tanuló,
a helv. reform. iskolákban	83 tanuló,
az ágost. evang. iskolában	49 tanuló,
az izraelita iskolában	28 tanuló,
a magán iskolában	6 tanuló.

A tényleg iskolába járó elemi iskolai tanu- lók befogadására, a meglévőknél több tanterem, tehát új iskola szükségeltetik — legkisebb szá- mítás szerint:

Algyőn a belterületen	1,
Csongrádon a külterületen	2,
Dorosmán a külterületen	1,
Horgoson a külterületen	1,
Mindszenten a külterületen	1,
Sándorfalván a belterületen	1,
Szegvárt a belterületen	1,
Tápén a belterületen	1,
Ezeken túl még a róm. kath. fele- kezeti iskoláknál Szentesen 1 tanterem.	

A fentebbiek szerint tehát a tényleges szük- séglet követelményeinek megfelelőleg legcsekélyebb számítás szerint kilenc községben 10 új tanterem állítására és berendezésére van szükség, melyek közül 5 a belterületen, 5 a pusztákon felállítandó.

A népiskolai tanintézeteknél az 1884⁵. tan- évben összesen 147 tanító volt alkalmazva.

A belterületen 112, a pusztai iskoláknál 35. A tanítók közt volt: 126 férfi, 21 nő;

126 képesített, 21 nem képesített;

135 rendes, 12 segédtanító.

Az iskolák fokozata szerint volt:

polgári iskolai tanító 15; és pedig 14 férfi, 1 nő; 7 képesített, 8 nem képesített; 12 rendes, 3 segédtanító;

elemi iskolai tanító 132; és pedig 112 férfi, 20 nő; 119 képesített, 13 nem képesített; 123 rendes, 9 segédtanító.

Az alkalmazásban volt tanítók száma köz- ségek szerint a következő:

Algyő	2,
Csany	4,
Csongrád	28,
Derekegyháza	3,
Dorosma	10,
Fábián-Sebestyén	1,
Felső-Pusztaszer	1,
Horgos	6,
Kistelek	6,
Mágocs	5,
Mindszent	13,
Sándorfalva	4,
Süvényháza	1,
Szegvár	9,
Tápé	2,
Teés	1,
Szentes	51.

A tanítók nyugdíj-viszonyait tekintve, a mult tanévben nyugdíjintézeti kötelékben volt 82 tanító (70 férfi, 12 nő), valamennyi az orsz. tanítói nyug- díjintézet tagja;

nyugdíjintézeti köteléken kívül állott: 65 tan- ító (56 férfi, 9 nő);

ezek közül az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe fel nem vehető tulkorúság miatt 3 férfi, alkalmazásának minősége miatt 14 férfi, 3 nő, összesen 20 tanító;

ellenben az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe be- lépni tartozik 45 tanító (39 férfi, 6 nő).

A tanítók szolgálati idejét tekintve, a 147 tanító közül:

1 év óta szolgál: 3 tanító,	20 év óta: három,
2 év óta: nyolc,	21 év óta: egy,
3 év óta: öt,	22 év óta: négy,
4 év óta: öt,	23 év óta: három,
5 év óta: tizenegy,	24 év óta: négy,
6 év óta: három,	25 év óta: három,
7 év óta: tizenhárom,	26 év óta: egy,
8 év óta: három,	27 év óta: kettő,
9 év óta: hét,	28 év óta: egy,
10 év óta: öt,	30 év óta: kettő,
11 év óta: tizenkettő,	31 év óta: egy,
12 év óta: hat,	32 év óta: egy,
13 év óta: hét,	34 év óta: kettő,
14 év óta: öt,	35 év óta: kettő,
15 év óta: négy,	36 év óta: kettő,
16 év óta: három,	38 év óta: kettő,
17 év óta: négy,	40 év óta: egy,
18 év óta: öt,	43 év óta: egy,
19 év óta: egy,	46 év óta: egy.

A csongrád megyei összes tanítók közt legre- gbben szolgál, vagyis 1839. év óta Katona Jó- zsef szentesi helv. reform. elemi iskolai tanító (szü- letett 1817-ben).

Levelezés.

Csongrád, 1886. március 20.

Tek. Szerkesztő úr!

A „Szentesi Lap“ f. évi 11-ik számában egy zavart irmodorú s valóban a szellemi szegénységet eláruló olvas jelent meg „A csongrádi érdekelt okleveles tanítók“ aláírással.

Óvást tesznek az okleveles tanítók a „Tanfel- gyelő és csongrádi iskolák“ című — szerintem sem egészen helyes — tudósítás azon kifejezése ellen, hogy az iskolaszék sem helyben, sem a vidéken nem ismer oly tanítót, ki a néhai Fodor István igazgató tanító IV. a.) osztályát képes lenne vezetni.

No hát mi van ebben oly egetverő sértés? mert hiszen nem is ismer az iskolaszék oly állás nélküli tanítót most, a kit lelkiismeretesen alkalmazhatott volna. Mert a jó tanítónak évközben van állomása, s az két három óra pár száz forintért nem hagyja el biztos állását; hogy állásban lévő tanító van helyben és a vá- rosban s a tanya közti iskoláknál is, kik képesítve van- nak a 4-ik osztály tanítására is, azt elismerem és tu- dom, de azért, hogy nem mindegyikre lehetne rá bizoni a tanító nélkül maradt 4-ik a.) fősztályt dacára a „ké- pesítettségnek“ és képességnek, — sajnos! — azt is merem állítani, mert hogy alkalmas tanítók legyünk, ahhoz még nem elég az „óvás“-ban oly nagyon hangoz- tatott „képesített“-ség, ahhoz még: szorgalom, ügyszere- tet, ügyesség és sok egyéb oly tulajdonok szükségesel- letnek, a melyek hiánya az „óvás“-t összetekelő „ér- dekelteknél“ mutatkozik leginkább. De különben az „ér- dekelteknél“ is vannak osztályaik — melyeken ugyan az iskolaszéki jegyzőkönyveknél feltalálható jelentések szerint — nem igen vehető észre, hogy „képesített“ tan- ítók által kezeltetnek — s ha őket onnan a 4-ik oszt- ályhoz helyeznék, akkor meg a 4-ik osztályhoz alkalm- zott osztálya maradna tanító nélkül.

A mi a boldogult Fodor tanítóról tett megjegyzé- sét illeti a „tanügybarát“nak, t. i. hogy osztályában a jegyelem kissé laza volt, a „tanügybarát“ előltem kijel- lenté, hogy gongolatában sem volt azzal sérteni a jó Fodor bácsi emlékét, sőt mint mondá: volt idő nem egyszer, midőn a most már kegyetlennel emlékező taní- tók bántalmi (tán épen a „nagyénteki hős“) ellen épen ő vigasztalás és védelmezte.

Azon kérdésére az „érdekelt okleveles tanítók“-nak, kik az eredményező Csongrádon a népnevelésügy ily kifejtett állásának? feleletem — de száraz, ezek fele- lete ez lenne — az:

1.) Az iskolaszék — hivatása magaslatán álló, a „népnevelést“ mindenek fölé helyező s felvirágozását igazán a szíven hordó, fáradhatlan — elnöke Szabolcsa Ferenc ügyvéd úr, ki a népoktatási törvényeket szögo- ruan végrehajtani, a magas minisztérium által kiadott tautervnek megfelelőleg egy év alatt a gyermeket — az első osztályban is — felsőbb osztályra képesíteni ren- deltetete el, a tanköteleseket iskolába felkényszerítette s gondoskodott arról, hogy a szegény tanulók könyvvel, ruhával ellátassanak, — állítottat megfelelő számú is- kolát, a meglévőket célszerűen átalakította, megnagyob- bitatta s 7 új tanítói állást rendszeresítettett.

2.) Az elnöket törekvéseiben készséggel támogató i s k o l a s z é k. Elismerem, az eredményben van része az iskolaszék kívánatainak készséggel hódoló néhány taní- tónak is, de hogy az „érdekelt“ compakiának nincs egy szemérvy sem, azt tudja még az is, a ki arról nem bir tudomással, hogy az iskolaszéknek a tanügy fejlesztését előmozdítani törekvő határozatait (mint p. o. az egy év alatti képesítés) apellálgatták, s azok ellen mai nap is zugolónak.

Ennyit a „tanügybarát“ igazolására és feleletül az „érdekelt okleveles csongrádi tanítók“-nak.

A vidéki s helybeli (csongrádi) „nem érdekelt okl. tanító urak“ előtt nem mentem tanügybarátot, mert tu- dom, hogy ők oda értették a tévesen kimaradt állás- nélküli szót, s nem róják fel a tanügybarát jóakara- tát a tanítók iránti rossz akarataknak, minthogy ez — ismerem tanügybarátot — nem áll.

Egy másik tanügybarát,
állami tanítóképződét végzett okl. tanító.

A községi iskolaszéknek a városi képviselőtestülethez beterjesztett javaslata a gymnasium ügyében.

Városunk képviselőtestülete a legközelebb tartandó közgyűlésen egy igen fontos ügyben lesz hiva- tva határozatot, hozni értjük a polgári finiskolá- nak gymnasiummá való átalakításához szükséges végleges intézkedést. Ez ügy fontosságához képest

szükségnek tartjuk úgy az egész ügy eddigi állását röviden, az iskolaszék javaslatát pedig részletesen itt közölni, hogy így minden egyes képviselő kellően tájékozva lévén érett megfontolással járjon a hozandó határozathoz, mely városunk jövő szellemi előhaladására döntő befolyással fog bírni.

Midőn Szentés város képviselőtestülete annak idejében a közoktatási miniszteriumot értesítette, hogy a polgári fiúiskolát ugyanannyi osztályú gymnásiummá átalakítani szándékozik s erre nézve a miniszteriumtól a teljesítendő föltételeket kérte, a miniszterium ezeket a városi képviselőtestülettel tudatta. Három főföltétel képezte a miniszteri leirat tartalmát, melyek közül az első arra vonatkozott, hogy a város kötelezze magát bizonyos határozott időn belül a paedagogiai követelményeknek megfelelő új iskolaépület felállítására s addig is a mostani iskola épület célszerű átalakítására; a második azt kívánta, hogy a leendő gymnásiumban képezett tanárok legyenek alkalmazva, miért is az alkalmazásban lévő tanárok bizonyítványainak beküldését kívánta; a harmadik arra vonatkozott, miképp szándékozik a város a tanárok nyugdíjazásáról gondoskodni.

A városi képviselőtestület ezen miniszteri leiratban foglalt föltételekre nézve következőleg határozott:

1.) Minthogy a város új iskolaépület emelésére magát kötelezni nem akarta, készségeket nyilatkozott a mostani iskolát úgy megtoldani és átalakítani, hogy az a célnak teljesen megfelelő legyen s új épület építését nélkülözhetővé tegye. Ezen átalakítás 11,180 frba került volna.

2.) A tanárookra vonatkozólag azt kérelmezte a minisztertől, hogy azok, habár oklevéllel nem bírnak, tekintve sok évi alkalmaztatásukat és sikeres működésüket, a leendő gymnásiumban is alkalmazva, s a tanári vizsga tétele alól fölmentve legyenek.

3.) A tanárok nyugdíjaztatását illetőleg a város késznek nyilatkozott az állami intézetekben érvényes nyugdíj törvény szerint eljárni.

Szentés városának ezen felterjesztésére a miniszter 1885 évi 20,311 sz. a. k. leiratban a következőket tudatta a várossal.

A leendő gymnásium helyiségeinek átalakítását elfogadja ugyan oly módosítással, hogy a meglévő és a tervezett folyosókat össze kell kapcsolni és ablakok alkalmazása által zárt folyosóvá tenni, s erről részletes terv bemutatását kívánja, hogy az átalakítás technikai szempontból is elbírállható legyen; de mindazonáltal a városnak köteleznie kell magát arra, hogy az intézet további fejlődése vagy a tanszerek gyarapodása folytán szükségessé válható s úgy a paedagogiai mint egészségi követelményeknek megfelelő épület emelésére késznek nyilatkozik.

A tanári testületre nézve kijelenti a miniszter, hogy a meglévő tanárok közül csak Derzsi Kovács Ferencet, mint a ki képesítve van, továbbá Zolnay Károlyt és Dósa Elekét, mint a kik a közép-

iskolai törvény életbe lépte előtt a szentesi volt ref. gymnásiumnál 3 évet eltöltöttek, fogadhatja el rendes tanárokként, kik mellé középiskolákra képezett új négy tanár állítására kell magát a városnak köteleznie; de nincs kifogása az ellen, ha az el nem fogadott tanárok közül bármelyik is a törvényes 7 rendes tanáron fölül mint rendes tanár később teendő tanári vizsga kötelezettsége mellett alkalmaztatik.

A mi a tanárok nyugdíjaztatására vonatkozó intézkedést illeti, ezt helyben hagyja ugyan, de a tanárokért az országos nyugdíjalaphoz eddig belételezett összegeket az illető törvény szerint nem térítheti vissza.

Mindezekről egy a város részéről rendszeresen kiállítandó alapítványi okmányt kiván a miniszter s meghagyja, hogy az épületre és a tanári testületre vonatkozó intézkedések a jövő nagy szűnő végéig (aug. 31-ig) végrehajtandók lesznek, s ha ez idő pontig a polgári iskolának gymnásiummá átalakítása befejezést nem nyerne, a mostani polgári iskolától a gymnásiumi tanítás jogát az 188⁶/₇-ik tanév elejétől meg kell vonnia s az iskolát csak polgári iskolának fogja tekinteni.

E miniszteri leirat a polgármester által az iskolaszékhez áttételén, hogy ez utóbbi javaslatot dolgozzék ki s terjesszen be a városi képviselő testülethez, a polgármester erősen hangsúlyozta azt, hogy ha a jelenlegi iskolaépület a miniszteri leiratban foglalt mód szerint fog átalakítani, akkor ez nem 11,180 frba, amint tervezve volt, hanem 15 vagy 16 ezer frba fog kerülni; minthogy továbbá a város a gazdasági iskola felállítását s elhelyezését végezt a sóháznak e célra való átalakítására 8500 frtot szavazott meg, mely összeg a fentebbi 15 ezerrel mintegy 24,000 frba rug, s még minden nagy költségű átalakítás mellett sem lenne a gymnásiumnak állandó helye, s előbb utóbb csak új gymnásiumi épületet kellene emelni: azt indítványozza, miszerint célszerűbb lenne, ha a város az átalakításhoz szükséges összeg felhasználásával mindjárt most oly épületet emeltetne, mely a várost minden további kitérkezéstől megkímélné és a gymnásiumnak évszázadokra elegendő s alkalmas helyiségül szolgálna. Az iskolaszék ez ügyet egy bizottságnak adván ki, ez utóbbi teljesen helyeselte polgármester nézetét, s polgármester kérést intézvé az ügyben dr. Klamarik János osztálytanácsosnál, ez helyeselte ugyan az eszmét és azt a tervet, mely szerint az új iskolaépület a mostani városi magtárépület helyén lenne felépítendő, de kijelentette egyúttal, hogy a teleknek mintegy 900 négyszögölhnyiek kell lenni, továbbá késznek nyilatkozott a Nagy Károly városa által építendő, szintén hat osztályú gymnásiumnak a miniszter által már is jóváhagyott épülettervét mihez tartás végett megküldeni. Nevezett osztálytanácsos úr a polgármester megkeresésére megküldte nemcsak a nagy-károlyi, hanem a lévai és losonci újonnan épült gymnásiumok tervrajzait is, s akkor meggyőződött a bizottság, hogy a magtártelekre tervezett gymnásium csak nagy költséggel járó földtöltések és

ezeknek a visszaomlás ellen erős téglafallal való biztosítása által lenne felépíthető, mi az építkezést tetemesen megrágtatná: ez okból megbízott a polgármester, hogy egy alkalmas telek megszerzéséről gondoskodjék. Erre úgy a központhoz való közelsége mint a 900 négyszögöllet meghaladó területe miatt alkalmasnak mutatkozott a Cakó Ignác féle ház és telek, Ónodi Károly városi árvaszéki ünlök házával szemben, s ezt a polgármester Szentés város nevében 8000 frton meg is vette s a tulajdonossal az ideiglenes szerződést meg is kötötte.

Az iskolaszék a bizottság ezen előterjesztését magáévá tette s ezt a városi közgyűléshez pártolólág beterjeszteni elhatározta. A tanári testületet illetőleg az iskolaszék javaslatba hozza annak kimondását, miszerint Szentés város kötelezi magát a miniszter által elfogadott három rendes tanár mellé még négy okleveles tanár beállítására és pedig oly tanszaki beosztással, hogy az elfogadott tanárok képessége mellett az alkalmazandó szaktanárok képzése teljesen fedezni fogja a gymnásiumi tanterv szükségletét. Szükségnek tartja azonban az iskolaszék a városi közgyűlés által annak kimondását és határozott kijelentését, hogy ha a miniszter által el nem fogadott tanárok közül bármelyik az intézet átalakításáig a középiskolákra való képzést megnyeri magának, abban az esetben az illetőt a város a leendő gymnásiumban alkalmazni fogja. Amennyiben pedig a tervbe vett új épület kiépítése a folyó évben már alig remélhető, sőt nem is lehetséges, a miniszter pedig leiratában azt jelenti ki, hogy ha az intézetnek gymnásiummá átalakítása a jövő 188⁶/₇-ik iskolai év elejéig befejezést nem nyerne, meg kell vonnia az iskolától a gymnásiumi jelleget, — indítványba teszi az iskolaszék, hogy a miniszter a város által kéressék föl az iránt, miszerint a tanintézetet jelen szervezetében vagyis a gymnásiumi tanfolyammal kapcsolatban még a jövő 188⁶/₇-ik iskolai évben meghagyni kegyeskedjék.

Kivonatilag bár, de egészen érthetően közöltük fentebbiekben az egész iskolaügy miben állását és az iskolaszéknek a képviselőtestülethez beterjesztett javaslatát. Kérdés most, mily állást foglalhat el a képviselőtestület ezen javaslattal szemben.

Tény az, hogy a város — ha a miniszter feltételei szerint egyelőre csak az átalakítást határozná el, e célra legalább 16 ezer forintot lenne kénytelen költeni.

Tény az, hogy a sóháznak gazdasági iskolává való átalakítása, mi szintén el van határozva, legalább 9000 frba kerülné.

Összeadva e két összeget 25 ezer frtra rug csak az átalakítás s mit ér el vele a város? Azt, hogy ha akár a növendékek száma nagyobb lesz, akár a tanszerek szaporodnak, ezeket pedig miniszteri utasítás szerint minden évben kell szaporítani, akkor — nem sok időt vetünk neki — a miniszter maga meg fogja hagyni a városnak, hogy ennyi és ennyi idő alatt új épületet tartozik építeni a gymnásium számára, mert erre köteleznie kell magát a városnak az alapítólevélben, s akkor az átalakításra fordított összeg a városon kívül fekvő nagy épülettömbben használatlanul fog heverni.

Azt hiszi talán valaki, hogy majd fényes és magas mulató helyül fog a: azután szolgálni a városi közönségre? Ugya: kinek s miből telnek mulatságra? Csak birja: fizetni az állami, községi, egyházi és ártéri nagy adókat; hát ha meg vasutat is építünk, miből telik mulatságra?

Ellenben ha a város a ki nem kerülnő 25,000 frtyi átalakítási költséget oly épület építésére fordítja, mely több évszázadra is a tudományok csarnoka lesz, melynek értéke mindig meglesz s mely diszélül fog szolgálni a városnak, akkor megszűnik minden további kötelezettsége a miniszterium iránt. S akkor a gazdasági iskola a tulajurcai épületbe mehetne át, hol még akkor is lesz elegendő helye, ha akár a tanulók akár az osztályok száma szaporíttatnék, továbbá a gazdasági szakoktatáshoz szükséges földterület, faiskola, szőlőtelep, faállomány s egyebek kéznél vannak.

Minthogy tehát ésszerűbb mód nincs, mint az átalakításra szükséges 25,000 frtot új épület emelésére fordítani, az a kérdés, mennyivel kellene azt még pótolni? A nagy-károlyi polgármestertől városunk polgármesteréhez érkezett felvilágosító levél szerint a nagy-károlyi gymnásiumi épület úgy van tervezve, hogy abban szükség esetében nyolc osztály is elhelyezhető, s egy odaváló építész úgy építi föl, hogy a városnak semmire nincs gondja, mert az egész anyagot a vállalkozó adja. Ha most az átalakításra szánt 25,000 frthoz hozzá vesszük azon mintegy 5000 frtot, melyet a városnak a Vutsák cég bukásakor megmenteni sikerült, akkor már

„SZENTES ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Nagyravágyó álmok.

— BESZÉLY. —

(Folytatás.)

„Értelek! És olyan bizonytalan szerencsehajhászatért kockára teszed egy habár szerény, de mindaz által bizonyos szerencsét — megtörsz egy szívet...”

„Ne szólj tovább, kérlek!” kiáltá Adolf, arcát mindkét kezével eltakarván.

„Térj meg, fiam, s legyél a régi!”

„Azt ne kívánd, édes anyám.”

„Hát Sarolta? — Talán föl sem veszed az ő nyugalmát?”

„Sőt szeretném, ha életemet áldozhatnám föl érte, kiáltá Adolf a meleg érzelme hamisítatlan hangján — „akkor mutathatnám meg, mennyire zárom szívembe.”

„És mégis megfedekezél róla.”

„Megfedekeztem? — Oh mily kegyetlen szemrehányást teszed nekem!”

A fiatal ember felállott s néhányszor gyors léptekkel végig haladt a szobán, miközben kezével homlokát simogatta, mintha össze akarta volna szedni gondolatait s időszakonként mely sóhajok törtek ki kebléből.

Azután hirtelen megállt anyja előtt s kérdezé: „Szobájában van Sarolta?”

„Talán hozzá akarsz menni?” kérdezé anyja.

„Hozzá, kedves anyám, magam akarok vele beszélni.”

„Istenem, Istenem!” mondá magában a szerény asszony, „mennyire szeretem ezeket a gyermekeket!... Lemondjak-e életemnek ezen legszebb s legutolsó reményéről is?... Istenem, Istenem, hogy fog az végződni!”

És eltakarta fájdalommal eltelt arcát s csendesen

zokogott. Adolf időközben eltűnt s néhány perc múlva az árva leány ajtaján kopogtatott. Szelíd, de reszkető hang jelenté a szabad bemenetelt. Legyen szabad fátolt vetnünk ezen most köztük folytatott beszélgetésre. Anyit közöhetünk csak, hogy midőn Perger úr a fiatal leánytól távozott, ez térdre borult s kétségbeesésében arcát kezébe rejté. Hosszu szöke hajfürtjei félig leoldva vállához simultak — a szép fej lehanyatott, a karcsu derek össze volt esve s reszkettet.

„Igaz,” mondá a szegény leány, „csakis testvéri szeretetet igényelhetek tőle — sohasem tett nekem oly igéretet, mely túl ment volna a határon — igaz van, ő szabad, semmi sem köti le... És mégis, ha szívenbe pillantok, megborzadok a jövőtől! — hiszen ő nélküle a jövő csak lassu sorvadás, örömméltó létezés, örök visszaemlékezés azon órára, mikor egy szegény leányt évek óta táplált csendes reménye oly kegyetlenül lett tönkretéve!”

Most Sarolta föltekintett s hirtelen más gondolat látszott lelkében feltűnni.

„A család nyugalma?” azt mondá — „nem mondta-e, hogy a család további nyugalma az én kezemben van?... Oh Istenem,” folytató az árva, mialatt égi mosoly ajkait környezé, „bgy haláljaim-e meg az ezen házban élvezett jótéteményeket, hogy ezt a nyugalmat háborzassam?... Oh kedves anyám, én általam ne hulljon köny a szemedből — testvérem, kit még mindig oly forró, oly bensőleg szeretek, én általam egyetlen napot se legyen szomorú!”

A fiatal leány ez utolsó szavakat oly hangon mondta, mely nyíltan szívd elhatározásról tanuskodott. A könnyek nem borították többé sötétök szemét, a száj tájékos rángatózása megszűnt — görcsyedt alakja ismét fölegyenesedett s a helyett arca a megadás szelíd kifejezését vette fel; pillantásából ama hősi vértanúság látszott ki, mely panaszhang nélkül hajlíthatatlan elhatározással minden szenvedésre kész.

(Folyt. következik.)

30,000 frttal rendelkezik a város. Minthogy továbbá a városnak saját téglagyára van, melyből a szükségesség téglamennyiség természetben szolgáltatható ki, ez ismét mintegy 8—10 ezer frtra tehető, mi a fentebbi összeggel 38 usque 40 ezer frtot tesz. A Cakó-fele ház és telek 8000 frt, az iskola felépítése, beleértve az anyagot 35,000, összesen 43 ezer frt, e szerint a város még mintegy 3—4 ezerrel járulna.

Nézzük most, mily költségre számíthat a város, ha csak idővel akarja új épületet emelni, most pedig csak az átalakítást fogadná el. Akkor így áll a számítás;

Polgári iskola átalakítása	— 16 ezer,
gazdasági iskola alakítása	— 9 „
előbb utóbb új gymnasium építése telekkel együtt	— 43 „
Összesen:	68 ezer.

Eszerint legkevesebb 25 ezer frtot lehet megakarítani, vagyis az egész átalakítási költséget, ha a képviselő testület az iskolaszék javaslatát elfogadja.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint hogy az iskolafelügyelet igazi barátjai, nem különben városunknak, mint a legmagyarabb vármegye székhelyének szellemi előhaladását szívőkön hordozó s képviselői mandátummal bíró polgárok teljes számban jelenjenek meg a legközelebbi egybehívandó városi közgyűlésen s az iskolaszéki javaslatnak elfogadtatása által városunkat a tősgyökeres magyar vármegye kulturájának igazi metropolisává tegyék.

MEGHÍVÁS.

A „szentesi kereskedő ifjak önképző és segélyező egyesülete“ f. évi ápril 3-án esti 8 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni.

Tárgy:

1. Az 1885. évi zárszámadás felülvizsgálására küldött bizottság jelentése.
2. Szabályszerű indítványok.
3. Elnök, alelnök, pénztárnok és altitkár választása.

Megjegyzés. Az esetben, ha a közgyűlés érvényes határozat hozatalra képes nem lenne, minden újabb összehívás nélkül 14 nap múlva új közgyűlést tartatik, mely a tagok létszámára való tekintet nélkül határoz.

Két havi tagsági díjjal hátralekötök szavazati joggal nem bírnak.

Szentes, 1886. március 22.
Dolesch József
egyl. titkár.

Szahó Mihály
id. elnök.

HIREK.

— **Midőn az új évnegyed beálltával t. előfizetőinket az előfizetés megújítására felkérjük, egyuttal figyelmeztetjük az előfizetési összeggel hátralékban lévő olvasóinkat tartozásaik mielőbbi kiegyenlítésére. — Új előfizetők az eddig megjelent regény mellékletet 25 kr. lefizetése mellett kaphatják.**

— **Helyreigazítás.** A szentesi volt „segélyegylet“ felszámoló bizottsága által kibocsátott s lapunk mult számában közölt felhívásban tévedésből március 25-ke volt kitéve, holott az értekezlet f. é. május 25-én d. e. 9 órakor a városi volt magtárépület termében lesz megtartva, mit ezennel helyreigazítunk.

— **Közgyűlés** lesz a helybeli fürdő társaságnak f. hó 28-án azaz vasárnap d. e. 10 órakor a megyeház termében, a mikor a tisztségviselés be fog számolni mult évi működéséről.

— **Értekezlet** lesz ma d. e. 10 órakor az alispáni hivatalban a szegvári volt megyei székhelynek gyermekmenház részére leendő átengedése tárgyában, melyre e helyen is felhívjuk a meghívottak figyelmét.

— **Városi közgyűlés** lesz f. hó 29-én azaz hétfőn d. e. 9 órakor, mely hivatalosan első sorban a községi iskolaszéknek a gymnasium ügyében beterjesztett javaslatát tárgyalni s végleges határozatot hozni. A csor dajrás ügye is, mely minden évben nagy vita tárgyát képezni szokta, ekkor fog tárgyalatni.

— **A szentesi Jótékony nőegylet** f. évi ápril 11-én d. u. 3 órakor a szentesi ref. egyház tanácstermében rendes évi tisztújító közgyűlést tart, melyre az egylet mélyen tisztelt tagjait e helyen is van szerencsém meghívni. Szentes, 1886. március 26-án. Kiss Zsigmondné, nőegyleti elnök.

— **Segélyegyleti közgyűlés** volt folyó hó 25-én, melyen a kitűzött tárgyak a legnagyobb rendben lettek elintézve. Csakis egy tárgy idézett elő nagyobb vitát. Ugyanis a mult évi közgyűlés határozata szerint azoknak, kik 350 frtnál nagyobb kölcsönrel bírnak, mint hogy egy részvény a 350 frtot nem fogja meghaladni a 10 év leteltével, ezen többletet három részletben tartozásuk befizetni, t. i. az első részletet mult év végéig, a másodikat az évi június végéig, a harmadikat az évi dec. végéig. E határozat Sima Ferenc részvényes indítványára a közgyűlés által annyiban módosították, hogy az egész többletet az adósok az évi július 1-jéig tartozásuk befizetési s a kik ezt nem teljesítik, azokon ezeo többlet tartozás per útján fog behajtatni. Megjegyeztetik,

hogy most nem 350, hanem 345 frt vétetik alapul s az ezen összegnél nagyobb kölcsön többletetre vonatkozik a határozat, mert majdnem bizonyos, hogy egy részvény értéke 345 frtnál nem lesz nagyobb.

— **Egyházkerületi gyűlést** tart apr. 13-án Békésen a békésbányai ref. egyház kerület, mely gyűlésre a szentesi egyház részéről Gerőc Lajos lelkész, Kiss Zsigmond, Fekete Márton és Balogh János presbíterek vannak kiküldve. E gyűlésen a szentesi egyház két tárgyat hoz fel érdekelve; az egyik a teés-fábiáni egyházközösség megadóztatására, a másik a szentesi egyházi ingatlan birtok telekkönyvnek módosítására vonatkozik.

— **Mérenylet az iskolás gyermekek egészsége ellen.** A román hitközség algondnoka az iskolák fűtését tegnap reggel betiltotta, eljárását azzal indokolván, hogy a fűtőanyag már nagyon megfogyott. Azt tudhatnánk pedig a t. algondnok ur, hogy a téli évszakban március, az ibolyák hónapja az, a midőn nemcsak a gyermekek, de még a felnőttek is igen könnyen meghűhetnek magukat. A gyermek a tanórák közötti szünetek alatt játszik, mozgizad, meleg az iskolába, hol a levegő sokkal hidegebb mint a szabadban, s kéz a meghűlés. A szülők, kik gyermekeik érdekében adóznak, jogosan követelhetik tehát, hogy gyermekeik egészségének rovására az egyház tisztségviselője ne gazdálkodjék, s azok egészségének tönkretévése által még több költséget nekik ne okozzon. Különben reméljük, hogy az egyház erélyes főgondnoka ez állapoton segíteni is fog.

— **Dobray Sándor**, a szentesi fakárépenztár igazgatója, mint értesítünk, lemondott az alásáról a közte és az ügyész közt támadt komoly differenciák miatt.

— **Vecseri Imre** újonnan megválasztott ideiglenes árvászeki pénztárnok ez állásról lemondván, ez állás Győri Ferenc kapitányi fogalmazó által lett betöltve. Maholnap csakugyan árván marad az árvapénztár — ha olyan gyorsan mondauak le egymásután a megválasztottak.

— **Városi árvapénztárunk ügye** — mint halljuk — nagyobb bonyodalmatnak fog előidézni, amennyiben a sikkasztással vádolt pénztárnok több városi tisztségviselőt nevezett meg, kiknek szintén részök lenné a sikkasztási ügyben. Hogy mi igaz benne, azt csak a vizsgálat tudja kideríteni.

— **Öngyilkosságok.** Özv. Ersek Jánosné szül. Szalai Julianna, 54 éves asszony, f. hó 19-én reggel 6—7 óra közt öngyilkossági szándékából a kúba ugrott. Öngyilkosságának oka győgyithatlan mellbetegessége volt. F. hó 23-án délelőtt 9—10 óra közt Bimbó Sándor 16 éves cseléd akasztotta fel magát Lukos Ferenc belső cseseri tanyáján, az istálló gerendájára. Öngyilkosságának oka életvágytalanság volt, a mi a következők hátrahagyott leheléből is kitűnik: „Keserves sirással bucsút veszek tőletek szüleim, apámtól és testvéreimtől, az öreg atyámtól és az egész atyafiságtól mindközösséggel. Adjon az Isten sok jó egészséget mindjajuknak. Imre öcsémet hazahívassák a temetésemre. Majd utánam jöttök testvéreim, ne bánkodjatok, jó helyre mik, el szántam az életemet, nem szenvedek többet. Isten veletek testvéreim és pajtások. Bimbó János keze írta.

— **Vesztett hátrány.** Vecseri János hékégi szőlőjében f. hó 21-én egy bárány a vesztesség kitört. A düh kitörése előtt 20 nappal vesztett kulya harapta meg. A kapitányság a jelentés vétele után rögtön intézkedett az állat ártalmatlanná tevéséről.

— **Feltalált holttest.** F. hó 25-én, csütörtökön fél 3 órakor a városi hatóságunk jelentette, hogy az orosházi mágoosi országút mellett, a gyalogcsapáson egy ismeretlen, körülbelül 45—50 évesnek látszó, a munkás osztályhoz tartozó férfi holtteste fekszik. A főkapitány az esetről értesülvén, a városi alorvossal rögtön a helyszíni vizsgálatra sietett, hogy a közlebbi részletek felől személyes meggyőződést szerezze, a vizsgálatot rögtön megindíthassa. A holttest orvosilag megvizsgáltatván, konstatáltatott, hogy azon a külérőszaknak semmi jele nem látható s hogy a halálának pár órával előbb kellett bekövetkeznie. A hulla személyazonossága nem lévén megállapítható, a főkapitány még csütörtökön éjjel értesítette a szomszédos községek előjáróságát az esetről. A holttest a kórházba szállítatott, hol ma délelőtt fogják orvosrendőrileg felboncolni s hogy a személyazonosság később megállapítható legyen, a hullát tegnap lefényképeztettek.

E rovatunk folytatása a mellékleten.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1886. márc. 26.

Megérkezett az óhajtvá várt tavasz, sietnek is gazdáink a kissé megkésztet tavaszi szántás-vetéssel. Néha bizony napi jó idő igen üditőleg hatott őszi repce és buza vetéseinkre, lassankint kezdenek kiépülni az utóbbi napok fagyanyarából.

Hétvársármuk e héten a járhatlan rozsz utak miatt igen neptelen volt, reméljük, hogy a jó idő beálltával talán annál élénkebb fog lenni. — Buza árak métermázsánként 7 frt 50 kr., 7 frt 85 kr. — Árpa (köble) vetni való 4 frt 70 kr.; etetni való 4 frt 20 kr. — Kukorica (köble) 4 frt 30 kr., 4 frt 60 kr. — Zab (köble) 4 frt. — Heremag (vékaja) 8 frt, 10 frt. — Szalonna métermázsája 34 frt, 36 frt.

Nyiltér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Weisse und crème seidene Faille Française, Surah, Satin merveilleux, Damaste, Ripse, Tafete und Atlasse 75 kr. per Meter bis A. 10.65 versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (7.)

BERMANN NETTI

SZENTES,

KELLNER MOR

BÉKÉS,

JEGYESEK.

Üzletmegnyitás.

Alulirt tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy f. évi ápril hóban

a Pokomándy-féle házban

DIVATÁRÚ-ÜZLETET

nyitandok, melyben Bécsben eszközölt bevásárlásom folytán a legújabb párisi hölgy- és gyermekkalapok, továbbá minden e szakmába vágó cikk kellő választékban és a legjutányosabb ár mellett lesz kapható. Gondoskodva van egy ügyes mamzelléről is, ki Bécsben, Budapesten s több nagy városban e téren sikerrel működött. Munka már is elvállaltatik.

Ugyanezen üzletbe egy tisztességes házból való tanuló leány felvétetik.

A tisztelt hölgyközönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

CSILLAG ARMINNÉ.

Hirdetmény.

Értesítetik a közönség, hogy Szentes város által fentartott Széchenyi és Nagyölgly parti fákertből a közlebbi tavaszi kiültetésre mintegy 40,000 darab különböző fajú oltvány és vad fák bocsájtatnak áruba a következő díjak szerint u. m.

	szentesi határra:	vidékre:
Kajszin, cseresznye, meggy, dió, szelid gesztenye	— — — — — 20 kr.	30 kr.
4 éves nyárfa nagyobb, kőrösfű	— — — — — 10 kr.	15 kr.
Alma, körte, kisebb, riuglót, mirabella, noszpolya, oltott eperfa	— — — — — 15 kr.	20 kr.
Alma, körte, nagyobb, szomorú kőrösfű, oltott akácfa, szelidgesztenye 3 éves	— — — — — 30 kr.	40 kr.
Platánfa	— — — — — 25 kr.	50 kr.
Éles mandula, kisebb akác és nyárfa	— — — — — 5 kr.	10 kr.
Közönséges eperfa	— — — — — 6 kr.	10 kr.
Gyökeres szőlővessző, 3—4 éves akác	— — — — — 2 kr.	3 kr.
Gyökeres szőlővessző, 1—2 éves disz-cserjék, gyenge akác 1—2 éves	— — — — — 1 kr.	2 kr.

Ezen felsorolt fák ismét több különbözőféle válfajokban állanak a közönség rendelkezésére.

Venni szándékozók Szűcs János pénztárnoknál jelentkezhetnek.

Szentes, 1886. márc. 11.

Nagy Imre tanácsnok.

HIRDETMEY.

Szentes város tulajdonát képező tul a kurcai fürdőház, a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt f. évi Május 1-től kezdve 6 egymásután következő évekre, f. évi Március 29-én délután 3 órakor a tanács teremben tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Felhivatnak bérteni kívánók, hogy 20 frt bántpénzzel ellátva, a jelzett helyen és időben, — hol a feltételek addig is megtudhatók — jelenjenek meg.

Szentes 1886 március 11-én.

Nagy Imre, tanácsnok.

Nyilvános árverés.

A Jeszenszky és Faragó cég csődtömegéhez tartozó gazdasági gépek és géprészletek, u. m.

Locomobilek, cseplőgépek, járgányok és járgány-cseplők, kézi cseplők, kukorica morzsolók, répa- és szecs-kavágók, trieurók, vetőgépek, ekék, talyigák, boronák, szivattyúk, fecskendők, darutók, emelőgépek, rosták, mérlegek, gépszijjak, tömlők, gázcsövek, lemezek, sodronyszövetek s egyéb szerszámfélékből álló ingóságok — az állandó csődhitelezői választmány határozata folytán egyenkint, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Az árverés foganatosítására 1881 évi ápril 12-nek d. e. 9 órája s a következő napok tűzettek ki határidőül.

Az egylve tartozó tárgyak összesített becsértékben fognak árverés alá bocsájtatni.

Azon egyes cikkeket után, melyeknek becsértéke 500 frtot meghalad, venni kívánók 10%-ot mint bántpénzt az ígérés előtt letenni köteleztetnek.

Figyelmeztetnek egyuttal venni szándékozók, hogy az árverés a hídutcai Tóth Péter-féle ház sarokból helyiségében fog a fent kitűzött határidőben megkezdetni, s itt befejeztetvén az Árpád utcai raktár helyiségben fog folytatattani.

Az eladásra bocsájtott tárgyak f. évi ápril 1-től kezdve, az ünnepnapokat kivéve a délutáni órákban bárki által megtekinthetők.

Kelt Szegeden, 1886. március 19-én.

Molnár Márton

tömeggondnok.

— **Uj levelező lapok** jönnek nemsokára forgalomba. A mostaniaktól abban fognak különbözni, hogy írott tartalmuk el lesz zárva. Az egyszerűek ára 2 kr. a ket-részesé 5 kr. lesz.

— **Katonakötelesek öncsonkítása.** Némely vidéken egy mérveket ölt a katonaköteles parasztlányok öncsonkítása. A néhány nap előtt Versecen tartott sorparádán orvonnál több oly legény vezetett elő, kik — hogy a katonaságtól szabadulhassanak, testök valamely részét, többnyire szemüket súlyosan megsértették. Ezek közül 41-et büntetésül mégis besoroztak a honvédségbe.

— **Halállal végződött tréfa.** Hanesz László rozsnói pénzügyi felügyelő körútra készült e hó 11-én, s útra készen beállított a laktanya konyhájába, hogy ott levő fársának egy kulcsot átadjon. Itt a két pénzügyőr envelegni kezdett egymással, s e közben Hanesz László tréfából fársára szögezte fegyverét s azt mondta neki: mindjárt lelőlek, te veres kutya, mire a másik azt felelte: tedd az orrom elől azt a puskát, mert belé köpök a csővébe; az enyelgés közben a puská elsült s a golyó Széplak Péternek a szájába s azon keresztül az agyvelejéig áthatott úgy, hogy azonnal szörnyet halt, nőt és két gyermeket hagyva maga után; a tettes azonnal önként jelentkezett a járásbírósnál s azt mondta, hogy nem volt tudomása róla, hogy fegyvere meg volt töltve.

— **Száztizenötezer frankba kerül** az a mennyaszonyi fágyol, melyet Montpensier herceg Eulália hercegnő számára rendelt meg.

— **Borzasztó halál.** Molnár János m.-almási ités fia, Lajost, egy 300 literes hordó, mikor két emberrel kötélnélkül, bravórral akarták a pincébe leereszteni, s nem bírva azt megtartani, eleresztették, a falhoz ayomta, úgy, hogy a szerencsétlen 21 éves fiatal ember, ötsz szülőök egyetlen gyermeke, 3 napi szenvedés után meghalt.

— **210 uj ház a fővárosban.** A tavasz beálltával a fővárosban az építési kedv fokozatosan emelkedik. A nagyszámu épülőfelben levő kisebb-nagyobb lakházakon kívül nem kevesebb, mint 210 uj ház építéséhez fognak a napokban és 42 házat alakítani át. Az építési irodákban lázas tevékenység uralkodik. Az uj épületek közt lesz 4 négyemeletes, 26 háromemeletes, 32 kétemeletes, 41 emeletes és 107 földszintes bérház.

— **Tréfából agyonlőtte a feleségét** Hertkóvcén (Szlavónia) egy fiatal házasság. Együtt nezegették a revolvert, melyből a lakodalmuk alkalmával lövöldözött egy kis vőfély. A férj tréfából ráfogva nejére a fegyvert elcsentette. A lakodalmi lövöldözésből megmaradt töltény elslüt s a golyó a menyecske mellébe furódott, mire az szörnyet halt. A mézes hét még el sem múlt s a férj már is özvegy. Szörnyű csapást mért önön magára meggondolatlan tréfája által.

— **Egy kis vértanu.** Hogy mily kegyetlenségre képesek a nők, bizonyítja a következő eset: A nápolyi „gyermek Jézushoz“ címzett korházban f. hó 14-én egy Romeo Ferenc nevű négy éves fiút hozták, kinek testébe anyja, egy statisztá nő, hogy megölje, nem kevesebb, mint negyvenegy gombostűt szűrt be. A szűrt sebek által előidézett gyulladás az egész testben elterjedt s az orvosok nem igen reménylik, hogy a szegény gyermeket megmenthetik.

CSARNOK.

A l u s t á k h o z .

(Aranymondatok Spurgeon E. H. munkájából*)

— A lustának jó tanácsosal szolgálni, annyi, mint a szitába vizet önteni; a ki javítani akarná őket, akár csak agár hizláláshoz fogna.

— A lustákat pirongatva nagy és kemény darab földet szántunk, melyből csak szűk termést várhatunk; azonban ha csak jó föld volna mivelendő, akkor a szántóvetők csakhamar kenyér nélkül maradnának.

— A restről mondja a példabeszéd: elrejti kezét a fazékban és nehezire esik azt ismét szájához vezetni.

— Olyan tunya — régi közmondás szerint — mint Ludham ebe, a mely fejét a falhoz támasztá, ha ugatni akart.

— Egy ember, aki rosszat tesz, hasonlít a verébhez, mely a buza szemet ellopja, de egy rest ember oly veréb, mely tojásokkal telt fészken ül s e tojásokból rövid idő múlva ismét csak verebek kelnek ki, melyek kiszámíthatlan kárt okoznak.

— Egy ember, ki idejét és erejét dologtalansággal pusztítja, önmagát tüzi ki az ördög céltáblájának; az pedig kiváló lövész és a henjét át és át furja töviseivel.

— Ha az ördög valamely embert rajtakap a helynélezen, azt azonnal munkához állítja, szerszámot ad kezébe s nemsokára bért is ad neki.

— A tétlenség a koldulásnak anyja s minden bajnak gyökere. Az embernek dupla gyomra van az evésre és ivásra, ha a munkához niuseu gyomra.

— A miut jól tudom, hogy régi fedeleken moh uó, épen úgy tudom, hogy kihágások és az iszákosság a henység óráiban születmenek.

— Egy órát a másik után tétlenségben átszundikálni annyi, mint a sövényen nyitásokat törni, melyeken a disznók átfuthatnak s át is futnak tergetegként s a pusztítást, melyet véghez visznek, azok ismerik, kiknek tiszta a kertre való felügyelet.

— Egy henye ember jókora nyers anyag az ördög

(* Szántó János beszédei az eke mellől vagyis jó tanács mindenféle ember számára. Népkönyv. Magyarra átdolgozta Bierbrunner Gusztáv.

számára: mindent csinálhat belőle, a mit akar, tolvajtól kezdve egészen a rablógyilkosig.

— Könnyebb ajtófél-fából vért kipréselni, vagy dugaszbol nedvet szívni, mint némely emberektől reudes munkát nyerni.

— Jobb egy tiszteletre méltó halál, mint olyan élet, mely senkinek sincs hasznára. Inkább fektüedk korporsomban elevenen eltemetve, sem mint oly ember legyenek, kinek élete akár egy darab üres papiros.

— Lefotam rokkámat. Félek, hogy száraz törzset öntöztem; de a legjobb szándékkal cselekedtem és nincs az a király, ki többet tehetne ennél.

Szülők, neveljétek gyermekeiteket méhekké, akkor nem válnak belőlük herék.

Közli, a ki olvasta.

A P R Ó S Á G .

L a k o d a l o m u t á n . Mikor még jegyben jártunk, minden estétet nálam töltötted és soha sem mentél a korcsmába. Bizonyos, hogy most már nem szeretsz!

— Tévedsz, kedvesem! Életmódom most is ugyanaz, csakhogy megváltoztattam az időrendet. Azelőtt a korcsmába mentem előbb és csak azután hozzád; most megfordítva cselekszem.

* * *

J o g o s f é l e l e m Két boulevardi hős a boulognei erdőbe megy estefele, hogy ott egy becsületbeli ügyet „lovagias uton“ kiegyenlítsenek.

— Siessünk, uraim — mondá a párbajozók egyike segédeihez — mindjárt sötét lesz, s még annak a veszélynek volnánk kitéve, hogy a sötétben egymást megsebesítjük.

* * *

J ó r o k o n . — Mit vásároltal kedves nóm? Zöldre festett függönyöket? Nem tudod talán, hogy ezek nagyon veszedelmesek, mivel a testék méregtartalmu?

— Az ám! már most mit csináljak velök? csak nem dobhatom ki.

— Tudod mit? Azt a szobát diszitjuk velök, melyben a rokokok laknak, ha látogatába jönnek hozzáuk!

* * *

A z o r v o s h u m o r a . „Kedves doktorkám — jajgat egy kényeskedő — mire volna leginkább szükségé az én szegény fejemnek?“ — „Csak agyvelőre“ — volt a válasz.

* * *

M i a k ü l ö n b s é g a z e m b e r é s t e v e k ö z t ? „A teve akár egy hétig is dolgozik, a nélkül hogy csak egyetlen egyszer is innék; az ember pedig akár egy hétig is iszik, a nélkül hogy dolgoznék.“

